

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 3/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Alexandrijská knihovna - centrum vedy a výskumov [Alexandria library - science and research center] / Pavol Valachovič – slo

In: Historická revue : populárno-vedecký časopis o dejinách spoločnosti -- ISSN 1335-6550 -- Roč. 29, č. 12 (2018), s. 62-66.

Jedním z divů antického světa je Alexandrijská knihovna. Jejím zakladatelem byl egyptský panovník Ptolemaios II, podporovatel vědeckého bádání. Založil sbírku nejruznějších literárních textů, které opisovali po světě jeho pověřenci (svitky uložené do válcovitého pouzdra - kapsuly), poskytoval finance pro život badatelů v knihovně. Článek obsahuje informace o osobnostech působících v Alexandrijské knihovně a jejich činnostech. Knihovnu postihly také různé katastrofy, kterým však byla schopna čelit až do doby, kdy se Egypt v 7. století dostal pod arabskou nadvládu. Postupně vznikaly po světě i v jiných helénistických městech další knihovny. Alexandrijská knihovna zanikla, ale její koncepce přežila v nové knihovně, která vznikla v Alexandrii v roce 2002 (www.bibalex.org).

dějiny ; dějepis ; dějiny starověku ; knihovna ; věda ; výzkum ; historické hledisko ; kulturní dědictví ; dějiny filozofie ; dějiny vědy ; starověký Egypt ; Alexandrie ; učenec

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472501>

2.

Austria prepares for future VET challenges [Rakousko se připravuje na výzvy z oblasti odborného vzdělávání] / Heinz Fassmann, Margarete Schramböck – eng

In: Skill set and match : CEDEFOP's magazine promoting learning for work -- ISSN 2363-0175 -- Roč. [5], č. 14 (September 2018) (2018), s. 4-5.

Rozhovor se dvěma rakouskými ministry, ministrem školství a ministryní digitálních a ekonomických záležitostí, kteří hovoří o systému odborného

vzdělávání a výcviku v Rakousku. Ten je považován za jeden z nejlepších v rámci EU, protože kombinuje školní výuku s pracovními zkušenostmi. Tuto pracovní kariéru si vybírá více než 70% mladých lidí. Dvě výše zmíněná ministerstva těsně spolupracují, mají na starost např. učební obory, jejich vzdělávání ve škole i v praxi, a podle ministrů je Rakousko připraveno na výzvy budoucnosti - digitalizaci, automatizaci i umělou inteligenci. V Rakousku mají dobře fungující terciární systém, odkud vychází mnoho schopných inovátorů, ale pocítují nedostatek kompetentních a kvalifikovaných pracovníků, kteří by maximalizovali potenciál těchto inovací.

odborné školství ; zvláštní odborné učiliště ; odborný výcvik ; digitalizace ; automatizace ; umělá inteligence ; spolupráce ; duální systém ; škola ; praxe ; ministerstvo ; profesní příprava ; CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborné přípravy ; Rakousko ; Evropská unie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472302>

3.

The Birth and Character of the First Czechoslovak Republic [Zrození a charakter první Československé republiky] / Jiří Pešek – eng

In: Comenius : journal of Euro-American Civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 5, č. 2 (2018), s. 143-166.

U příležitosti 100. výročí vzniku Československé republiky autor příspěvku podrobuje revizi mýty, diskuse na stránkách tisku a historiografické popisy klíčových momentů historie Masarykovy republiky. Snaží se o objektivní prezentaci československých událostí ve středoevropském a evropském kontextu. Hodnotí republiku a její politickou reprezentaci ve srovnání se sousedními státy. Obsazení pohraničí a posléze celého Československa nacistickým Německem vnímá nikoli jako důsledek vnitřní československé národnostní politiky, ale spíše jako zahájení německé agrese s cílem ovládnout Evropu, usnadněné selháním systému kolektivní bezpečnosti.

dějiny dvacátého století ; dějiny ; historiografie ; stát ; mezinárodní vztahy ; dějepis ; Československo ; střední Evropa ; první republika ; výročí

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472427>

4.

Curriculum research for students with intellectual disabilities : a content-analytic review [Výzkum kurikula pro žáky s mentálními poruchami : přehled obsahových analýz] / Gøril Moljord -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 33, č. 5 (December) (2018), s. 646-659.

Obsah kurikula, tj. problém, co učit, je základem vzdělávání. Pro žáky s mentálním handicapem je obsah kurikula stěžejním faktorem pro celý jejich život. Článek poskytuje přehled výzkumů a analyzuje jejich důsledky tak, aby pomohly dalším kurikulárním výzkumům a kurikulární politice. Analýzou prošly výzkumy z let 1994 - 2016. Ukázalo se, že největší pokrytí mají akademické kognitivní články a že jejich počet, ve srovnání s články o funkčních dovednostech pro život, stále roste. Pokud výzkum funkčních dovedností začne stagnovat, kurikulární politika i praxe přestanou studentům s mentálními vadami výuku dovedností, nutných pro život v jejich komunitách, poskytovat. Základem je navázat na existující kurikulární rámce, zdůrazňuje závěr článku a vyzývá k dalším výzkumům.

kurikulum ; obsah výuky ; obsahová analýza ; mentální handicap ; mentálně postižený ; dovednost ; společenství ; efektivnost vzdělávání ; příprava na život v dospělosti ; Norsko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472194>

5.

10 matematických velikánov. 2. část' / [10 significant mathematical personalities Part 2] / Vladimír Strečko -- slo -- Ohlášeno dokončení v příštím čísle

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 29, č. 4 (2018), s. 54-64.

Dějiny matematiky. Druhá část je věnována období středověku, kdy došlo k rozvoji čínské a arabské matematiky. V Evropě se matematika v tomto období spolu i s ostatními vědami dostala spíše do pozadí. Podrobný popis života a díla Alcuina z Yorku, Leonarda z Pisy a Mikuláše z Oresmu.

matematika ; dějiny ; dějiny vědy ; dějiny středověku ; život ; dílo ; objev ; Alcuin, ; Fibonacci, ; Oresme, Nicole, ; Alcuin, ; Evropa ; matematik ; století 6-15

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472001>

6.

Effects of video-based flipped class instruction on subject reading motivation

[Působení výuky ve formě převrácené třídy využívající video na motivaci k četbě spojené s vyučovacím předmětem] / Wai S. Tse, Lai Y. A. Choi, Wing S. Tang - eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 1 (January) (2019), s. 385-398.

Hongkongský výzkum porovnával působení čtyř různých forem výuky matematiky na střední škole na motivaci žáků k čtení textů vztahujících se k vyučovanému předmětu. Porovnávána byla tradiční výuka matematiky, výuka formou převrácené třídy s využitím videa, výuka formou převrácené třídy s využitím videa v prostředí tzv. liberálních studií (hongkongský vzdělávací program zaměřený na společensky významné oblasti) a tradiční výuka v rámci liberálních studií. Žáci vyplnili dotazníky zjišťující jejich obecnou motivaci ke čtení, motivaci ke čtení spojenému s vyučováním předmětem, spokojenost se studiem předmětu a vnímání efektivitu výuky poskytované učitelem. Výsledky srovnání sice potvrdily větší spokojenost a vnímanou efektivitu výuky v převrácených třídách založených na videu, ale motivace ke čtení textů souvisejících s předmětem nikoli.

forma výuky ; matematika ; vyučovací předmět ; střední škola ; působení ; motivace ; čtení ; efektivnost vzdělávání ; spokojenost ; žák ; dotazník ; srovnávací výzkum ; výsledek výzkumu ; Hongkong ; převrácená třída

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472553>

7.

Inclusive vocational schools in Canada and Germany : a comparison of vocational pre-service teachers' attitudes, self-efficacy and experiences towards inclusive education

[Inkluzivní odborné školy v Kanadě a v Německu : srovnání postojů studentů učitelství v odborném vzdělávání, jejich vnímaná zdatnost a zkušenosti s inkluzivním vzděláváním] / Susanne Miesera, Markus Gebhardt -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 33, č. 5 (December) (2018), s. 707-722.

Vzdělávací systémy v Kanadě a v Německu se mění na inkluzivní. Tato změna se týká i odborných škol. Presentovaná studie se zaměřila na nové požadavky, před kterými stojí učitelé v těchto zemích, a zkoumá postoje kanadských a německých studentů učitelství, jejich vlastní vnímanou zdatnost a zkušenosti spojené s inkluzivním vzděláváním. Odpovědi ve všech třech oblastech zkoumání byly optimističtější u kanadských studentů učitelství. Hlavním úkolem inkluzivních odborných škol je zvyšovat šance žáků na získání placeného zaměstnání, proto nabízejí různé typy výukových programů. V Německu neustále stoupá počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a to díky přílivu stále nových migrantů.

odborné školství ; inkluzivní vzdělávání ; student učitelství ; vzdělávání učitelů ; postoj učitele ; speciální vzdělávací potřeby ; migrace ; migrant ; zkušenost ; vzdělávací program ; cíl výuky ; Kanada ; SRN ; vnímaná zdatnost ; inkluze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472224>

8.

Násilie v školskom prostredí a jeho predchádzenie [Violence in school environment and its prevention] / Sabina Stepanayová, Ľuboslava Sejčová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Mládež a spoločnosť : slovenský časopis pre štátnu politiku a výskum mládeže -- ISSN 1335-1109 -- Roč. 24, č. 3-4 (2018), s. 45-64.

Článek je věnován problematice násilí vůči dětem ve školním prostředí a možnosti prevence. Teoretická část je věnována vysvětlení pojmu násilí, jeho typům a formám. Projevy násilí a šikanování ve škole, příčiny vzniku a prevence na druhém stupni základních a středních škol. Praktická část článku je věnována výzkumu šikanování z pohledu svědka, oběti i aktérů. Na sběr dat byla využita dotazníková metoda. Výsledky jsou uvedeny v tabulkách.

násilí ; šikanování ; agresivita ; vztahy mezi vrstevníky ; základní škola ; střední škola ; druhý stupeň ; školní prostředí ; žák ; dítě ; prevence ; pojem ; výzkum ; dotazník ; výsledek výzkumu ; dotazníková metoda ; svědek ; oběť ; aktér

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472537>

9.

Parental satisfaction with disabled children's school inclusion in Italy [Spokojenost rodičů postižených dětí se školní inkluzí v Itálii] / Mirella Zanobini, Paola Viterbori, Valentina Garello, Roberta Camba -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 33, č. 5 (December) (2018), s. 597-614.

Předložená studie zkoumala spokojenost rodičů postižených dětí s inkluzí na všech stupních škol. Odpovídalo 285 rodičů. V průměru vyjadřovali vysoký stupeň spokojenosti a podle jejich odpovědí vznikla čtyři hlavní témata: inkluzivní praxe, prostředí a speciální vybavení, přijetí ze strany spolužáků a jejich rodin, spojení vzdělávání s rehabilitací. Ceněna je emocionální regulace ze strany učitelů. U spojení edukačních a rehabilitačních aktivit se objevila negativní korelace podle dosaženého vzdělání matek a otců, nejkritizovanějším aspektem bylo přijetí handicapovaných dětí spolužáky, ale negativní pohled klesal ve vztahu ke stupni školy, přičemž se prokázal pozitivní vztah vzhledem k počtu hodin, které podporující učitel tráví s žáky ve třídě.

postižený ; žák ; rodiče ; vztah rodiče-škola ; vztah rodiče-učitel ; vztahy mezi vrstevníky ; inkluzivní vzdělávání ; prostředí ; stupeň vzdělání ; emocionální adaptace ; rehabilitace ; spokojenost ; výzkum ; Itálie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472186>

10.

Reforming School Discipline : school-Level Policy Implementation and the Consequences for Suspended Students and Their Peers [Reforma školní disciplíny : implementace na úrovni školy a dopady reformy na žáky s přerušáním studia a jejich vrstevníky] / Matthew P. Steinberg, Johanna Lacoë -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 125, č. 1 (November 2018) (2018/19), s. 29-77.

V poslední době dochází v USA ke kritice takového přístupu k chování žáků, že jim za sebemenší přestupek hrozí přerušování studia. Článek se zabývá školskou reformou ve filadelfském okrese, kde přestali žáky trestat za dva druhy nenásilného chování: neschopnost podřídit se třídním pravidlům a používání vulgární mluvy. Autoři článku zkoumali, jestli je toto rozhodnutí implementováno

skutečně do všech škol. Dále zjišťují, zda jsou důsledky této reformy viditelné v chování a vystupování žáků, kterým již bylo studium přerušeno, ale i v chování jejich vrstevníků. Podrobné výsledky výzkumu chování žáků veřejných škol jsou uvedeny v tabulkách. Nový pohled na kázeň se pozitivně odrazil i na prospěchu žáků.

kázeň ; chování žáka ; nesprávné chování ; trest ; přerušení studia ; pravidlo ; třída ; školská reforma ; působení ; prospěch ; Spojené státy americké ; ročník 3-8

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472285>

11.

The Reverse Gender Gap in Adolescents' Expectation of Higher Education : Analysis of 50 Education Systems / [Obrácení genderové propasti ve vyhlídkách adolescentů na vysokoškolské vzdělávání : analýza 50 vzdělávacích systémů] / Jon Lauglo, Fangshu Liu -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Comparative education review -- ISSN 0010-4086 -- Roč. 63, č. 1 (February) (2019), s. 28-57.

Zastoupení chlapců a dívek ve vysokoškolském vzdělávání se díky politice rovnosti přístupu obou pohlaví na mezinárodní úrovni vyrovnává, jak potvrzují výsledky ve většině zemí OECD. Studie analyzující data z 50 zemí se zaměřila na ověření působení faktorů, jako je prospěch, pozitivní vztah ke škole nebo podporující rodinné zázemí. Snažila se nalézt odpověď na otázku, zda se už v 8. ročníku projevují u dívek subjektivně lepší očekávání ohledně úspěšnosti vysokoškolského vzdělávání. Dále zjišťovala, zda platí, že dívky musí dosahovat lepších studijních výsledků, aby se dokázaly vypořádat s diskriminačními bariérami ve svém životě po zakončení studia. Využila data získaná z mezinárodního šetření TIMSS 2011.

gender ; dívka ; chlapec ; rovnost možností ; očekávání ; úspěch ; vysokoškolské studium ; působení ; prospěch ; postoj ke škole ; rodinné prostředí ; zvládání ; pohlavní diskriminace ; výsledek výzkumu ; srovnávací výzkum ; Trends in International Mathematics and Science Study

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472446>

12.

Stress and Release : case Studies of Teacher Resilience Following a Mindfulness-Based Intervention [Stres a uvolnění : případová studie odolnosti učitelů jako výsledku intervence zaměřené na bdělou mysl] / Deborah L. Schussler, Anna Deweese, Damira Rasheed, Anthony Demauro, Joshua Brown, Mark Greenberg, Patricia A. Jennings -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: American journal of education -- ISSN 0195-6744 -- Roč. 125, č. 1 (November 2018) (2018/19), s. 1-28.

Případová studie o odolnosti učitelů základních škol vůči stresu po realizaci intervence zaměřené na bdělost mysli. Jejich zkušenosti se zavedením obranných mechanismů intervence CARE (Cultivating Awareness and Resilience in Education = Kultivace vnímavosti a odolnosti ve vzdělávání). Výzkumy ukázaly, že míra stresu je méně důležitá, než jak je danou osobou vnímána. Učitelé, kteří si vypěstovali určitou míru odolnosti, vnímání a ignorování stresu, vykazovali větší míru zdravé tolerance stresu i zdravější přístup ke své vlastní vnímané zdatnosti. Dalšími ochrannými faktory byla ochrana ze strany komunity, péče o sebe sama a používání praktik zaměřených na regulaci emocí. Učitelé tak získali větší empatii vůči žákům a míra stresu u nich poklesla.

učitel ; základní škola ; stres ; chování učitele ; zákrok ; výzkum ; případová studie ; vcítění ; tolerance ; Spojené státy americké ; resilience ; mysl ; vnímaná zdatnost ; psychická odolnost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472276>

13.

Transfer ist keine Einbahnstrasse [Transfer není jednosměrka] / Johanna Wanka ; [Autor interview] Veronika Renkes – ger

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 75, č. 1 (2019), s. 46-48.

Rozhovor s bývalou ministryní pro školství a výzkum Johannou Wankovou o propojení nových vědeckých poznatků a hospodářství. Transfer pojímá Wanková jako třetí a nezbytný pilíř německého a vysokoškolského systému. Chápe ho nejenom jako jednostranný přenos výzkumných poznatků do ekonomiky, ale i jako možnost rozvíjet vědecké poznatky přímo v praxi, v předvýrobním procesu. V souvislosti s tímto transferem hovoří o nutnosti interdisciplinarity, o zapojení nejenom technických a přírodovědných, ale i

humanitních oborů, a podává jeho charakteristiku jako komplikovaného pletiva, které prochází neustálými změnami.

výzkum ; ekonomika ; transfer ; ministr školství ; věda ; výroba ; výrobní praxe ; vztah vysoká škola-výroba ; vysoké školství ; rozvoj ; znalost ; mezioborový přístup ; technické vědy ; přírodní vědy ; společenské vědy ; SRN

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472141>

14.

Virtual laboratory - Using a hand movement recognition system to improve the quality of chemical education [Virtuální laboratoř - využití systému rozeznávání pohybu rukou ke zlepšení kvality chemického vzdělávání] / Robert Wolski, Piotr Jagodziński -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 1 (January) (2019), s. 218-231.

Polský výzkum se zaměřil na testování virtuální chemické laboratoře se systémem rozpoznávajícím a reagujícím na pohyb rukou ve středoškolském chemickém vzdělávání. Práci s tímto systémem si vyzkoušeli žáci nižší i vyšší střední školy v rámci hodin chemie (dvakrát týdně). Studie zjišťovala, zda práce s tímto rozhraním ovlivnila zapamatování informací a porozumění, dovednosti potřebné pro řešení problémů a trvalost nabytých poznatků. Výsledky výzkumného experimentu potvrdily, že díky obohacení virtuální laboratoře o uvedený systém se její efektivita zvýšila.

laboratorní práce ; laboratoř ; virtuální učební prostředí ; počítačové aplikace ; rozhraní člověk-stroj ; chemie ; nižší střední škola ; vyšší střední škola ; střední škola ; zlepšení ; efektivnost vzdělávání ; experimentální výzkum ; Polsko ; virtuální laboratoř

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472548>

15.

Vzťah denných študentov vysokých škôl k vzdelávaniu [Day-students' relation to education] / Roman Kollár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy: 3

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 29, č. 4 (2018), s. 30-39.

Autor prezentuje výsledky z mezinárodního longitudinálního výzkumu EUROSTUDENT VI, který byl zaměřen na vztah studentů ke vzdělávání. Zjišťován byl průměrný počet hodin strávených studenty v běžném týdnu během semestru na vyučování, průměrný počet hodin věnovaný studenty během tohoto období osobnímu studiu a jejich názory na vhodný čas trávený studijními aktivitami. Analýza dat poukázala na kladný vztah studentů k svému vzdělání, kterému se věnují v průměru 35 hodin týdně. Pozitivní vztah ke vzdělávání mají především studenti lékařských a přírodních věd, kteří studují v hlavním městě a během akademického roku nebydlí u rodičů.

vysoká škola ; univerzita ; student denního studia ; studentské chování ; studentský život ; výsledek výzkumu ; individuální práce ; vzdělávání ; vyučovací doba ; příprava na vyučování ; analýza ; Evropská unie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/471999>